

ОБЩИНА ЕЛЕНА

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА

ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО В ОБЩИНА ЕЛЕНА ЗА 2017 г.

Приета с Решение № 54 от 27.04.2017 г., Протокол № 4 / 27.04.2017 г. на Общински съвет - Елена

Общинската програма за закрила на детето се разработва въз основа на целите и принципите на Закона за закрила на детето, Конвенцията на ООН за правата на детето, както и в съответствие с националните приоритети, определени в Националната стратегия за детето за 2008-2018 г., Планът за действие за изпълнението ѝ, Национална програма за гарантиране правата на децата с увреждания, Национален план за превенция на насилието, Концепция за държавна политика в областта на правосъдието за детето.

Целта на програмата е да бъдат определени местните приоритети в областта на закрила на детето, както и да спомогне за по-ефективна защита и гаранция на основните права на децата в Община Елена във всички сфери на обществения живот. Тя документира волята и готовността на институциите в общината за повишаване качеството на живот на децата.

П Р И О Р И Т Е Т И

- I. Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата - политики за подкрепа на детето и семейството.
- II. Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца.
- III. Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация.
- IV. Подобряване здравеопазването на децата.
- V. Култура, спорт, свободно време и развитие на способностите на детето.

Стратегическа цел:

Повишаването на благосъстоянието на детето чрез утвърждаване на разбирането и подхода към правата на детето като правомощия и задължения на всички структури, органи и институции, имащи отношение към детето и неговото семейство на местно ниво и целенасочена работа във всички основни области - образование, здравеопазване, спорт и свободно време, културни дейности, социални дейности, подкрепа на децата и семействата, обществена среда и сигурност.

Съгласно чл. 2 от Закона за закрила на детето – „Дете е всяко физическо лице до навършване на 18 години“.

Приоритетни области и оперативни цели:

ПРИОРИТЕТ I. Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата - политики за подкрепа на детето и семейството.

Детската бедност е ситуация, при която детето има стандарт на живот, който не допринася за неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие. Рискът от бедност е най-голям в семействата с един родител, многодетните семейства и децата от уязвимите малцинствени етнически групи.

Последица от бедността е нарушаване на правата на децата и лишаването им от равни възможности за бъдещо развитие. Бедността влияе особено силно върху процеса на социализация на децата. Тя е особено силно изразена в селата.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Гарантиране на правото на детето да живее в сигурна семейна среда.	1.1. Предоставяне на социални услуги на деца и семействата им, с оглед гарантиране висшите интереси на детето и правото му на закрила.	- Брой обхванати деца и семействата им;	Община Елена; О ЗД/Д СП - Елена; ДЦДУ - Елена; ЦРИУ - Елена	Текущ за 2017г.
	1.1.1. Приоритетна подкрепа на детето и семейството му, чрез мерки за закрила в семейна среда или в близка до семейната среда, включително и чрез предоставяне на подходящи социални услуги в общността.	- Брой деца, при които не е допуснато настаняване, извън семейната среда на родителя.	Община Елена; О ЗД/Д СП-Елена;	
	1.1.2. Насочване към програми за заетост и финансова подкрепа на семейства, отговарящи на условията за месечно социално подпомагане за децата, които отглеждат.	- Брой върнати в семейната среда;	Община Елена; ДЦДУ и О ЗД/Д СП - Елена; Областен екип по приемна грижа – В. Търново; ЦРИУ - Елена	
	1.1.3. Подкрепа доходите на родителите/осиновители и/или лицата полагащи грижи за деца с трайни увреждания, гарантирани с възможностите за социално подпомагане на действащото законодателство.	- Брой отпуснати соц. помощи по реда на ППЗЗД, с цел превенция на изоставянето и реинтеграция в биологичното, разширеното, осиновителното или приемното семейство;	О ЗД/Д СП – Елена; Областен екип по приемна грижа – В. Търново; ЦРИУ - Елена	
	1.2. Подкрепа на семействата в съответствие и изпълнение на основната цел на Закона за закрила на детето – отглеждане на децата в семейна среда, чрез предоставяне на услуги по превенция на изоставянето и реинтеграция на деца, чрез алтернативни услуги за деца, както и с предоставяне на финансови помощи.	- Брой обхванати деца и семейства в тях;	Отдел „Закрила на детето“; Областен екип по приемна грижа – В. Търново; ЦРИУ - Елена	

	1.3. Предоставяне на социални услуги в общността за подкрепа на децата и семействата.	- брой деца и семейства, с които е работено	Община Елена; ОЗД/ДСП- Елена
	1.3.1. Развитие на услугата „Приемна грижа“ на територията на общината. Разпределение на насоките за работа от ангажираните по приоритети, съобразно спецификата на дейност на всяка една от тях.	Брой извършени наблюдения на утвърдени приемни семейства и настанените деца в тях;	Община Елена; ОЗД/ДСП- Елена; Областен екип по приемна грижа – В. Търново;
	1.3.2. Подобряване качеството на грижа за настанените деца в семействата на близки и роднини, чрез обучения и супервизии на семействата.	Брой семейства на близки и роднини, преминали през обучение и супер визия	Областен екип по приемна грижа – В. Търново;

ПРИОРИТЕТ II. Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование.

Равен достъп до образование предполага осигуряване на достъп на всички деца до съизмеримо по качество образование. За онези деца, които нямат равен старт (деца, недостатъчно добре владеещи български език, деца със специални образователни потребности, деца от социално слаби семейства и др.) е необходимо да се полагат специални грижи с оглед тяхното пълноценно участие в образователния процес. Равният достъп до образование не означава еднаква грижа спрямо всички деца, а диференциране на грижата спрямо техните различни потребности.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Осигуряване на пълен обхват на децата подлежащи на задължителна предучилищна подготовка и задължителното училищно обучение на учениците до 16 г. възраст.	1.1. Създаване и поддържане на регистър на деца и ученици подлежащи на задължителна за обучение възраст.	- Брой деца, върнати в училище;	Дирекция „Хуманитарни дейности“ - Елена	Октомври 2017г.
	1.2. Поддържане регистъра на необхванатите ученици в учебна дейност към община Елена.	-Брой деца върнати в училище;	О ЗД/Д СП-Елена	Текущ 2017
	1.3. Създаване на възможност за допълнително обучение на отпадащите ученици с цел включване отново в образователната система, осигуряване допълнителна педагогическата работа с деца с риск от отпадане.	-Брой обучени ученици;	Учебни институции	

<p>1.4. Преодоляване на причините, водещи до отпадането на децата от училище чрез оказване на конкретна помощ на децата, застрашени от отпадане, като същевременно се работи с деца вече отпаднали и целенасочена работа с техните родители.</p>	<p>- Предприети действия по превенция на отпадането от училище;</p>	<p>Община Елена; Директори на училища; Детски градини</p>	<p>Текущ 2017г.</p>
<p>1.5. Ограничаване броя на децата, отпадащи от образователната система поради социални причини и на децата с поведенчески проблеми. Индивидуална подкрепа за повишаване на мотивацията за продължаване на образователния процес. Работа с родителите, които не мотивират децата си да посещават редовно училище.</p>	<p>- Социално подпомагане и подкрепа на семейства с деца в риск от отпадане от училище;</p>	<p>О ЗД/Д СП - Елена Община Елена; директорите на училищата; МКБППМН; ОЗД/ДСП - Елена</p>	
<p>1.6. Търсене на наказателна отговорност на родители, настойници и попечители, които не осигуряват присъствието на децата си в детските градини и в училищата за времето през което те подлежат на задължителна предучилищна подготовка или на задължително обучение.</p>	<p>- Брой предприети действия по образуване на наказателна отговорност;</p>	<p>Община Елена; Директори на Училища; Детски градини; МКБППМН; ОЗД/ДСП - Елена</p>	

ПРИОРИТЕТ III. Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация.

Насилието върху деца е актуален проблем. Най-често става въпрос за физическо и психическо насилие над детето в семейна среда. Актовете на насилие от семейството се пренасят като модел в училище. В голямата си част при тези случаи детето не получава разбиране и подкрепа, което води до нарастване на проявите на насилие и агресия. Преобладаващите случаи на психическо и физическо насилие в образователните институции, определят необходимостта от развиване на дейности, насочени към повишаване компетентността и на учителите, и на децата за справяне с агресивното поведение и конфликтите.

Социално-икономическата обстановка в страната „благоприятства“ развитието на различни тежки форми на детски труд и експлоатация на децата.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Повишаване на осведомеността на обществото, децата и на техните семейства, относно правата на детето, насилието над тях и за стимулиране на активното им участие в противодействието на насилието и превенция на зависимости.	1.1. Идентифициране на деца, жертви на насилие и насочването им към подходящи социални услуги и включването им в консултативни програми. Повишена информираност на децата с цел превенция от насилие и експлоатация;	- Брой участия в съдебни заседания; - Брой проведени срещи и дискусии; Брой идентифицирани деца	О ЗД/Д СП – Елена; МКБППМН ; Училища; Детски градини	Текущ 2017г.
	1.2. Разпространение на нагледни материали, презентации, тематични филми в училищата и детските градини за ранна превенция на насилието между и върху децата.	- Брой проведени кампании;	МКБППМН; РУ на МВР	
	1.3. Изпълнение на Националната стратегия за борба с наркотиците – обучение на децата по теми свързани с употребата на психоактивни вещества. Отбелязване на Световния ден за борба с наркотиците.	- Брой участници в организирането и провеждането на кампанията;	МКБППМН; РУ на МВР; Училища	Месец септември 2017 г.
	1.4. Информационна кампания по-случай „Международен ден за борба с трафика на хора“ – разпространение на брошури, диплянки и др.	- Брой проведени кампании;	МКБППМН; О ЗД/Д СП – Елена; РУ МВР Елена	18.10.2017 г.
2. Подобряване ефективността на системата за превенция и работа с деца, жертви на насилие.	2.1. Подкрепа на деца, жертви на насилие или в риск от насилие чрез социално консултиране и индивидуална работа.	- Брой проведени консултации;	О ЗД/Д СП – Елена МКБППМН; РУ на МВР; ДЦДУ	Текущ 2017г.
	2.2. Периодични обходи за	- Брой извършени	О ЗД/Д СП –	Тримесечие

	регистриране на деца на улицата и просещи деца.	проверки;	Елена; МКБППМН; РУ на МВР	
	2.3. Повишаване на професионалните компетентности на специалистите, работещи по проблемите на насилието над деца, за работа с деца, жертва на насилие и свидетели на престъпление.	- Участия в образователни курсове;	Учебни институции; О ЗД/ДСП – Елена; ДЦДУ гр. Елена; РУ МВР гр. Елена МКБП	Текущ 2017г.
	2.4. Тематични информационни срещи за превенция на насилието и агресията в училищата.	Брой проведени срещи;	Учебни институции; О ЗД/ДСП – Елена; МКБППМН; РУ на МВР; РП - Елена	Текущ 2017г.
	2.5. Насочване на деца в риск или деца с противообществени прояви към Дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“ за предоставяне на мерки за социална закрила.			
3. Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случай на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.	3.1. Сътрудничество при прилагането на Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.	Брой проведени работни срещи;	Община Елен;, О ЗД/ДСП – Елена;, РУ на МВР	Текущ 2017г.
	3.2. Осигуряване на участници в обучения с цел ефективното прилагане на координационния механизъм за работа с деца, жертви на насилие или в риск от насилие и при кризисна интервенция.	Участници в образователни курсове;	Д СП - Елена;, МКБППМН; РУП на МВР; ДБТ; Учебни институции	Текущ 2017г.

ПРИОРИТЕТ IV. Подобряване здравеопазването на децата

Последните 12 години статистическите данни отчитат тревожни тенденции по отношение здравето на децата и младите хора, както и широко разпространение и злоупотреба с психоактивни вещества, разпространение на агресивността и насилието, рисково сексуално поведение, нарастване на броя на сърдечносъдовите заболявания и смъртността сред децата и младежите.

Рисковите фактори на средата при децата се определят от занижения им жизнен стандарт. Подобни констатации не са социално значими само за децата от малцинствените групи. Бедността като фактор определя все по-нарастващите проблеми в областта на детското здраве, липсата на мерки и дейности по превенция, падане на границата на социално-значимите заболявания в детска възраст.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Разширяване на профилактичните мерки за опазване здравето на децата.	1.1. Провеждане на информационна кампания за здравословен начин на живот в училище и семейството.	Брой проведени кампании;	Училищните ръководства; ОПЛ; здравни медиатори ДЦДУ, ЦРИУ - Елена	Текущ за 2017г.
	1.2. Прилагане на механизъм за пълно обхващане на децата в профилактични прегледи и имунизации, включително при децата от етническите малцинства.	Брой обхванати лица и деца;	ОПЛ, здравни медиатори; О ЗД РЗИ-В. Търново; ЦРИУ - Елена	
	1.3. Мотивиране на посещения при личен лекар и специалист от бременни и родилки, както и от майки с деца от етнокултурните общности.	Брой проведени посещения;	ОПЛ; здравни медиатори; О ЗД, РЗИ ДЦД; ЦРИУ - Елена	
2. Повишаване на информираността на децата за разпространение на ХИВ/СПИН, болести предавани по полов път и злоупотреба с психоактивни вещества.	2.1. Провеждане на информационни кампании за повишаване на информираността на децата за разпространение на ХИВ/СПИН, болести предавани по полов път и злоупотреба с психо-активни вещества.	Брой проведени кампании;	МКБППМН; Д СП-Елена; Общинска администрация; Училища; ОПЛ, здравни медиатори	Текущ за 2017г.

ПРИОРИТЕТ V. Култура, спорт, свободно време и развитие на способностите на детето

Свободното време се превръща в огромен резерв за пълноценното личностно развитие на детето. Теорията и практиката вървят от възпитание чрез свободното време към възпитание за свободното време. Тази културна тенденция изисква да се интегрира грижата за свободното време по-цялостно като специфична образователна и възпитателна практика и част от системата за учене през целия живот. Спортът развива не само специфични способности у децата, но влияе и върху цялостното им личностно

развитие, като формира умения за самоконтрол и работа в екип. Спортната дейност и физическата активност са незаменими за трансформирането на детската агресивност.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Подобряване достъпа на децата до културни, спортни и туристически дейности и занимания и свободно време.	1.1. Насърчаване участието на децата в културни дейности и дейности за свободното време, чрез мрежата от културни институции.	Брой проведени мероприятия;	Община Елена; учебни институции; Читалища; библиотеки; ЦПЛР; МКБППМН; ДЦДУ;	Текущ 2017г.
	1.2. Осъществяване на закрила на деца, чрез „Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби“.	Брой подадени заявления; Утвърдена Наредба към Община Елена;	Община Елена; Общински съвет; Училища	
	1.3. Организиране на клубове по интереси в училищата и в извънучилищни учреждения за осмисляне на свободното време на децата.	Брой клубове по интереси; Брой обхванати деца;	МКБППМН ; ЦПЛР; Читалища	
	1.4. Насърчаване участието на повече деца в занимания в областта на изкуството – извънкласна дейност в училища, школи, състави, клубове и кръжоци чрез мрежата на читалищата, курсове, творчески ателиета.	Брой обхванати деца;	Община Елена; Учебни институции; Читалища; Библиотеки; ЦПЛР	
	1.5. Организиране на познавателни екскурзии в свободното време на учениците с цел опознаване на културно-историческото наследство на Р България.	-Брой проведени екскурзии с опознавателна цел;	Учебни институции; Читалища; Детски градини; ЦПЛР	

Общинска програма за закрила на детето 2017 година е отворен документ и може да се актуализира през годината.

Приета с Решение № 54 от 27.04.2017 г., Протокол № 4 / 27.04.2017 г. на Общински съвет - Елена

Легенда:

ДЦДУ – Дневен център за деца с увреждания

О ЗД - Отдел "Закрила на детето"

ЦПЛР – Център за подкрепа на личностно развитие

Д СП - Дирекция "Социално подпомагане"

МКБППМН – Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни

РЗИ – Регионална здравна инспекция

РУ МВР- Районно управление на Министерство на Вътрешните работи

ЦРИУ – Елена – Център за ранна интервенция на уврежданията

СТОЯН ЗЛАТЕВ

Председател на

Общински съвет ЕЛЕНА